

Landschappelijke inpassing

Volgens de Nije Pleats-methodiek

Konkelswei 10 te

Oosterbierum

In opdracht van Gebroeders Jelgerhuis

In samenwerking met Henk Smits Bouw en Advies henksmits@waslicht.nl

Juli 2016

Buro Greet Bierema

Vriesburgerweg 20

8475 EK Nijeholtpade

0561-688920

greetbierema@planet.nl

Inleiding

Op dinsdag 26 juli 2016 is op de locatie in Oosterbierum overleg vervoerd met één van de drie broers Jelgerhuis, hun adviseur Henk Smit, namens de gemeente Franekeradeel Jeltsje van Dijk, de verkopers van het terrein en landschapsarchitect Greet Bierema.

De aanleiding van de bijeenkomst ligt in de brief van de provincie Fryslân d.d. 1 december 2015. Tijdens de sessie zijn de wensen, de omgeving, de locatie aan de Konkelswei, de burenen, de bestaande bebouwing en beplanting op het terrein en het slotenpatroon bekeken. In gezamenlijk overleg is geschetst en is het plan ontwikkeld.

De wens is om aan het terrein een loods voor het aannemersbedrijf Gebroeders Jelgerhuis toe te voegen. Om deze loods te kunnen bereiken is een nieuw toegangspad naar deze loods noodzakelijk. Het rangeerterrein voor de loods moet worden verhard. De restanten van de voormalige kassen worden geheel verwijderd. In eerste instantie blijft de huidige bebouwing gehandhaafd. Eventuele vervanging zal in principe plaats vinden op dezelfde locatie. De huidige tweedeling op het terrein blijft gehandhaafd, evenals de aangebrachte randbeplanting. Het hekkelen van de sloot aan de zuidzijde van het terrein moet plaats vinden via het terrein van Jelgerhuis, omdat de kassen van de buurman tot op het talud zijn gebouwd. De sloot aan de oostzijde zal vanaf beide oevers plaats kunnen vinden. Nummer 10A is een elektriciteitshuisje en deze staat ten noorden van de bestaande schuur.

Landschappelijke analyse

De historische kaart van **1925** geeft in principe goed weer hoe er een patroon ligt van wegen parallel aan de kwelderrug en daar haaks op. Dat zelfde patroon geldt ook voor het waterpatroon. Langs de voormalige zeedijk is lintbebouwing ontwikkeld, met informele voetpaden naar het terpendorp Oosterbierum. In de Konkelswei, vroeger anders geheten, zat een knik, net zo als in de sloot parallel aan de oude dijk (zie de twee rode pijlen). De percelen waren als bouwland of grasland in gebruik.

Op de kaart van **1975** is in de eerste plaats te zien dat de twee knikken in de weg en de sloot zijn rechtgetrokken in een bocht. Vervolgens is te zien dat er glastuinbouw is ontwikkeld, met schuren en woningen daarbij. De woningen en bijbehorende bijgebouwen staan aan de Konkelswei twee maal tegenover elkaar. Er werden op nummer 10 snijbloemen geteeld en onder anderen verkocht in de winkel in de hoge schuur. De woning is met een hals aan die schuur gebouwd en bestaat uit één laag met een kap met de nok nagenoeg dwars op de weg. Deze woning staat dus net niet haaks ten zuiden van de schuur. Omdat de weg een knik heeft, zijn de schuur en de kassen van nummer 10 en die van de overburen parallel aan de weg gebouwd en niet parallel aan het nagenoeg noordzuid verlopende slotenpatroon. De Konkelswei met daar parallel aan sloten ligt ter hoogte van de woningen beduidend lager dan de terreinen waar de bebouwing op staat.

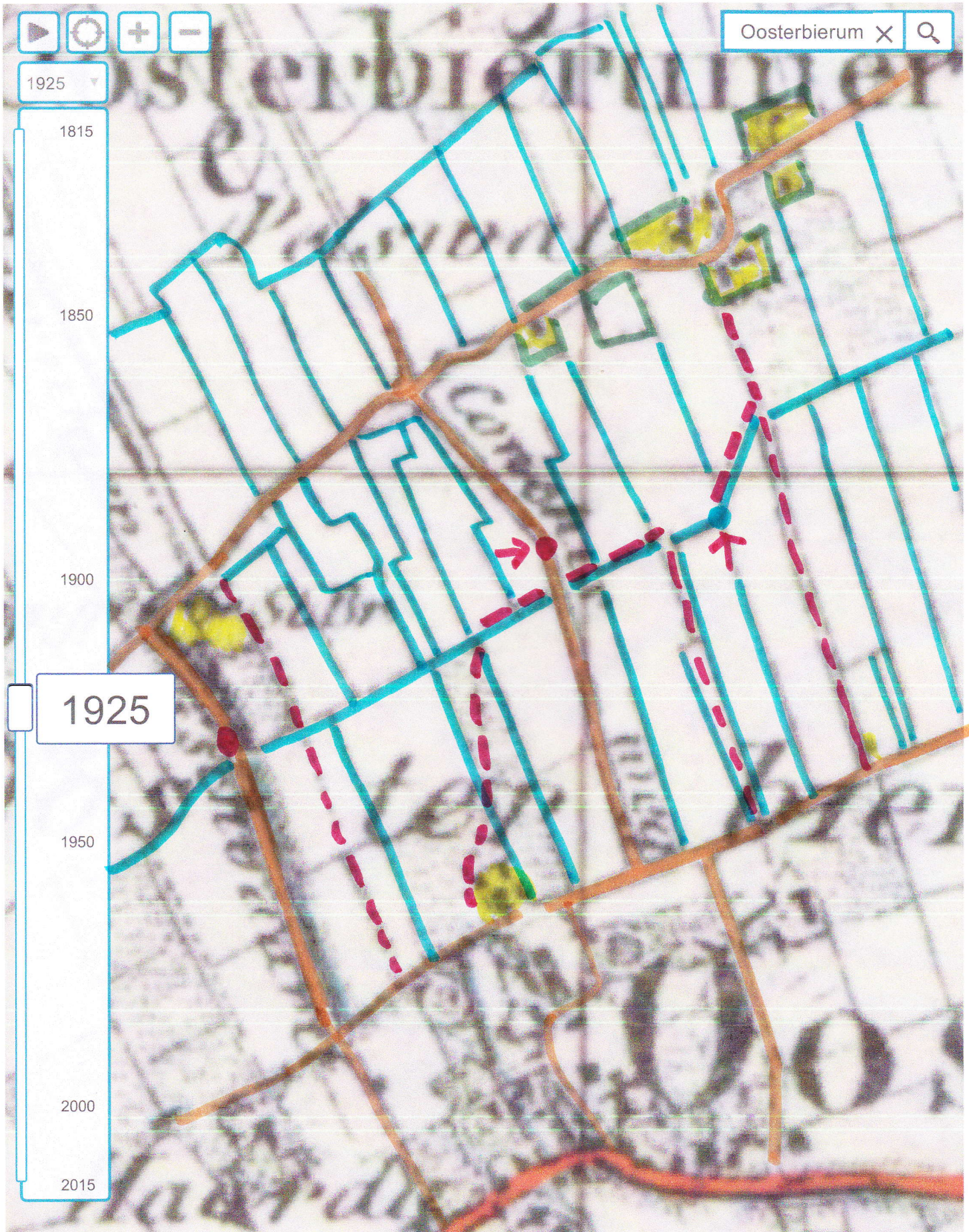
Op de kaart van **2015** is de worsteling met de scheve lijnen goed te zien. De locatie van de voormalige kassen van nummer 10 zijn hier duidelijk evenwijdig aan de weg aangegeven. De haakse hoeken van de kassen van de buurman volgen de schuine lijn van de sloot parallel aan de kwelderrug. Twee waterbassins hebben het verleggen van die sloot noodzakelijk gemaakt. Deze bassins worden omgeven door een hoge grondwal. De richting van de kassen en de waterbassins van de buurman is parallel aan het zuidelijke deel van de Konkelswei en het aanwezige slotenpatroon aan de oostzijde. De kassen van de buurman aan de noordzijde

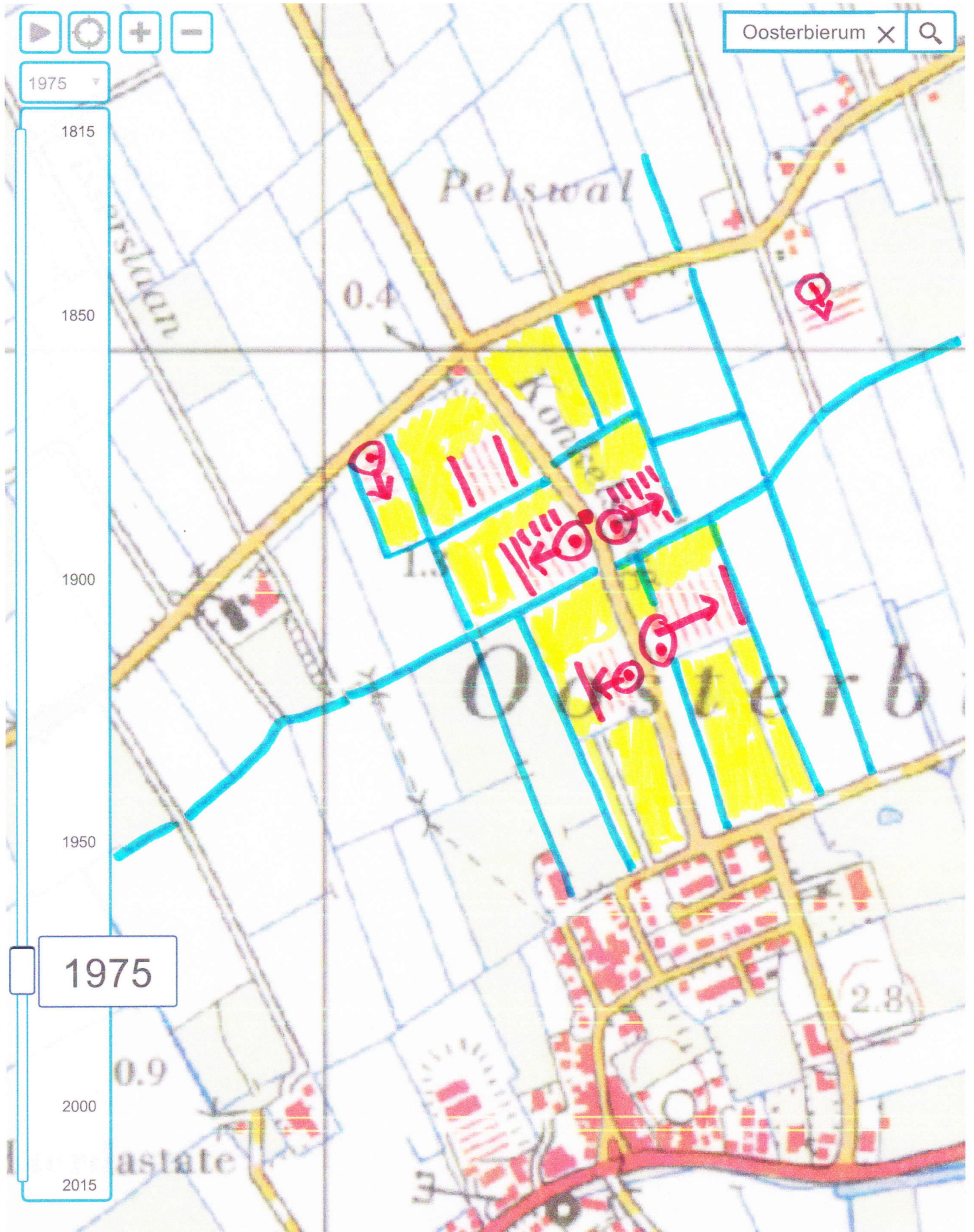
hebben dezelfde richting als die van de buurman aan de zuidzijde. De kassen, door hun volume, en de grondwallen zijn in het landschap inmiddels beeldbepalend. Maar ook beeldbepalend voor het landschap is de beplanting op en aan de rand van het terrein op nummer 10. Het terrein is een groene oase. Vanaf twintig jaar geleden is deze aangelegd, nadat het tuinbouwbedrijf failliet was gegaan. In de dichte rand langs de Konkelswei staan knotwilgen, Noorse esdoorn, elzen, en streekeigen struiken. Hier loopt ook een gasleiding onder. De groene rand gaat ter hoogte van de woning de hoek om en dan houdt het op. De woning is hierdoor vanaf de openbare weg gezien geheel onzichtbaar geworden. Er is verder geen structurele randbeplanting aan de zuid- en oostzijde aangebracht. Parallel aan de sloot aan de zuidzijde is een vijf meter brede grasstrook, om de sloot te kunnen hekkelen. Het terrein heeft duidelijk een tweedeling, op het noordelijke deel zijn halfstam fruitbomen geplant. Nabij het elektriciteitshuisje staan hoge bomen zoals essen. Bij de woning staat aan de weg een beuk met meer stammen..

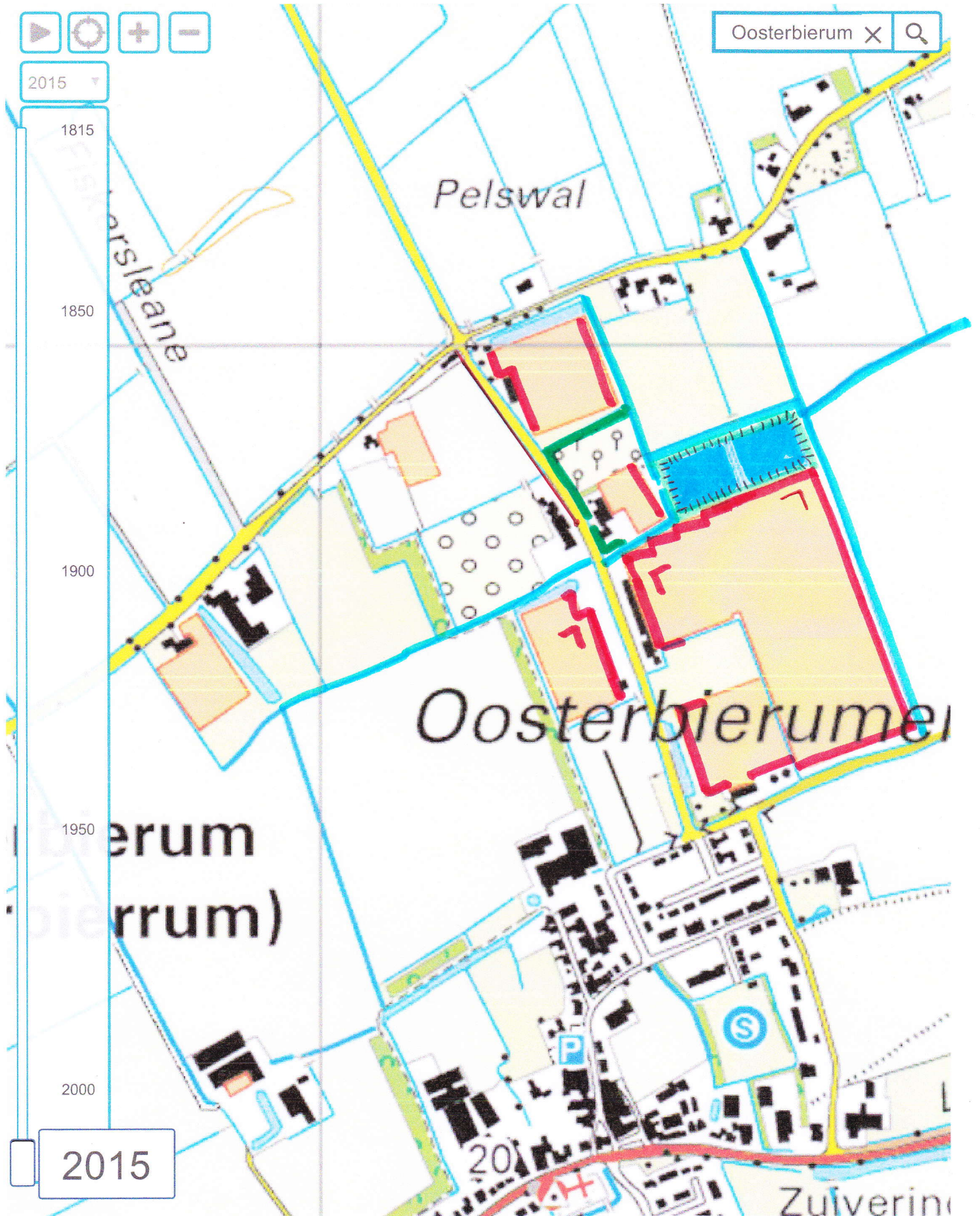
Het plan

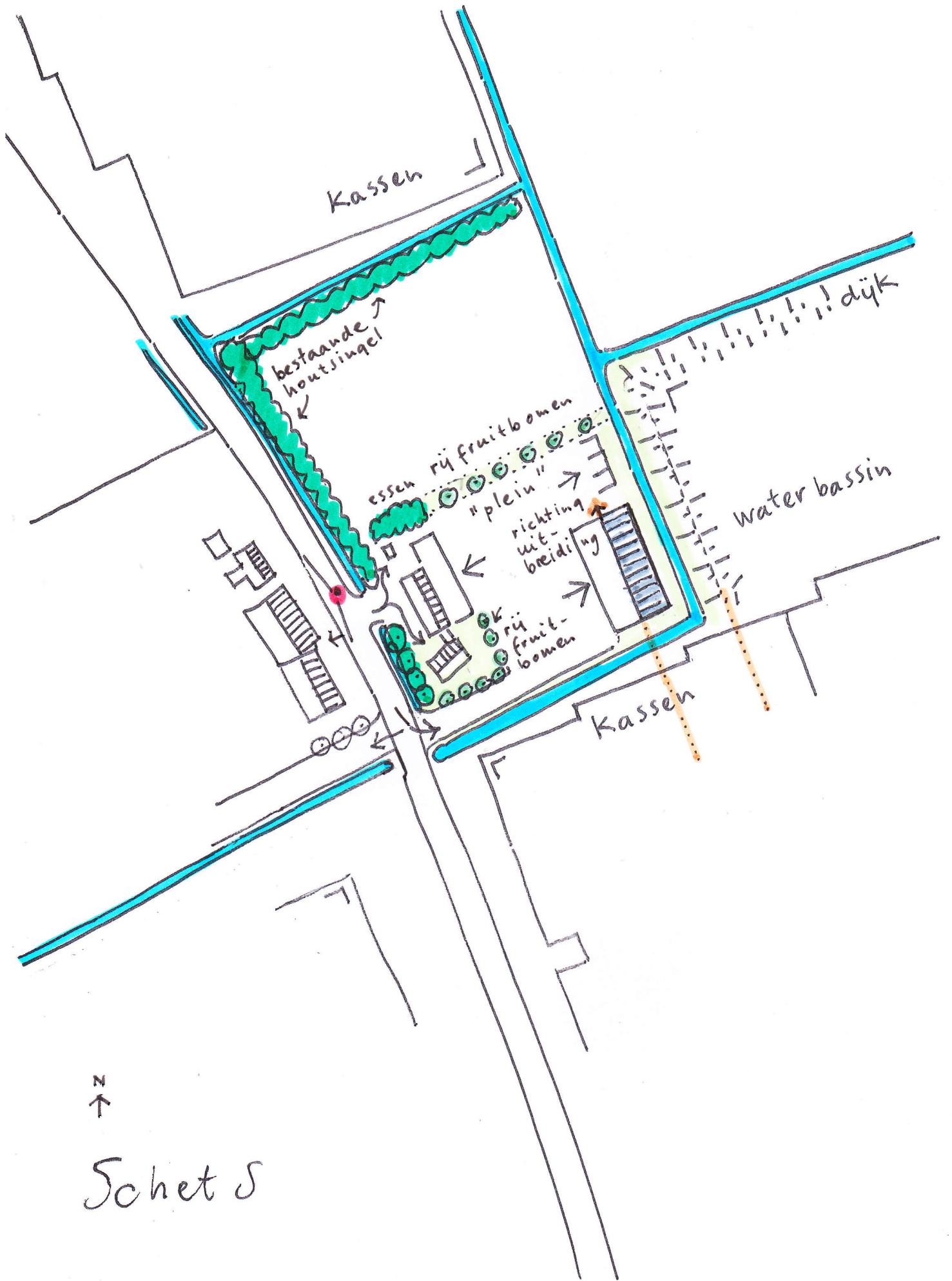
Om de burens geen overlast te bezorgen is het de wens om de loods zoveel als mogelijk in de zuidoost hoek te plaatsen. Om daar binnen het patroon van de omgeving te bouwen is de landschappelijke wens om de richting te volgen van de kassen van de burens en de dijken rond de waterbassis. De loods komt zo in de oksel van de kassen en de dijk te staan. De hoogte van de loods komt ongeveer overeen met die van de hoogte van de kassen (goothoogte loods 4,5 meter, nokhoogte 6,70 meter). Deze kassen staan ook nog hoog op een 1 meter hoge terp. De mogelijke uitbreidingsrichting van de loods is efficiënt als deze in dezelfde nokrichting als de kassen komt te staan. Om de sloot te kunnen hekkelen komt de loods ten minste 5 meter vanaf het talud van de sloot te staan. Ten noorden van de loods komt de opslag voor grind en dergelijke. Vanuit het open landschap aan de noord- en oostzijde gezien valt de loods geheel binnen het huidige stedenbouwkundig patroon.

Omdat de huidige inrit een route naar de nieuwe loods onmogelijk maakt, is een nieuwe inrit noodzakelijk. Deze inrit komt ter plekke van de huidige smalle dam naast de veelgenoemde sloot. De route combineert zo de inrit naar het aannemersbedrijf, het hekkelen van de sloot en zo behoudt de woning nog een redelijke tuinruimte op het zuiden. De huidige inrit wordt voornamelijk de inrit voor de woning en het elektriciteitshuisje. De huidige schuren worden ontsloten vanaf het nieuwe bedrijfs- 'plein' aan de oostzijde. De inrit wordt verbreed, met de grootste bocht aan de noordzijde. Tussen de weg en het talud van de sloot komt een berm van 1 meter. De weg komt even hoog als het aanwezige maaiveld en de Konkelswei en dat is lager dan de locatie van de woning. Het uitzicht vanaf de nieuwe inrit is mede door de bocht in de weg goed mogelijk. De nieuwe toegangsweg en het bedrijfsplein worden met halfverharding verhard. Een zelfde soort inrit is reeds aanwezig aan de overzijde van de weg. De groene randbeplanting aan de zuidzijde van de woning moet worden gekapt. De tuinruimte zal vervolgens worden omgeven door diverse fruitbomen uit het noordelijke deel van het terrein hiernaar toe te verplanten. Zo wenselijk wordt ook een haag geplant. Ook zullen fruitbomen aan de noordelijke rand van het bedrijfsplein worden gehandhaafd. Een functie voor de ruimte van het noordelijke deel staat nog niet vast, maar deze zal agrarisch zijn. De overige beplanting wordt in principe gehandhaafd na goed onderhoud.

N
↑

Schets 5